

สำเนา

ประกาศโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

เรื่อง แนวทางการจัดการ Fatal Drug Interaction ของโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

.....

เพื่อป้องกันอันตรายจากการเกิดปฏิกิริยาระหว่างยาที่มีความรุนแรง โรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี จึงกำหนดแนวทางการจัดการ Fatal Drug Interaction เพื่อให้มีมาตรฐานและเกิดความปลอดภัยแก่ผู้ป่วย ดังนี้

Drug Interaction คือ ปฏิกิริยาต่อกันของยา เกิดขึ้นเมื่อยาเข้าไปในร่างกายมากกว่า ๒ ตัว ขึ้นไปพร้อมกัน ซึ่งอาจจะเสริมฤทธิ์กันหรือต้านฤทธิ์กัน ส่งผลต่อผลการรักษาหรือเกี่ยวข้องกับผลข้างเคียงต่างๆ ของยาที่อาจเพิ่มขึ้น

Fatal Drug Interaction คือ ปฏิกิริยาต่อกันของคู่ยาที่มีรายงานการเกิดอันตรายระหว่างกันจนเป็นเหตุให้เกิดอาการต่างๆ ที่รุนแรงจนอาจเกิดอันตรายถึงชีวิตหรือเกิดความเสียหายอย่างถาวร

เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดคู่ยาที่เป็น Fatal Drug Interaction โรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่

- มีรายงานการเสียชีวิตอันเป็นผลจากอันตรายระหว่างยา
- มีระดับนัยสำคัญทางคลินิกระดับ ๑ หรือมีความรุนแรงอยู่ในระดับ Major ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจะ ก่อให้เกิดอันตรายถึงชีวิตและเป็นสาเหตุของความเสียหายอย่างถาวร
- มีการกำหนดร่วมกันตามบริบทขององค์กร

๑. รายการยาคู่ Fatal Drug Interaction ๕ คู่ โดยแบ่งตามการสั่งใช้ได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑.๑. Contraindication Fatal Drug Interaction คือ คู่ยา Fatal Drug interaction ที่มีนัยสำคัญทางคลินิกอยู่ในระดับ ๑ มีหลักฐานชัดเจนว่าจะทำให้เกิดอาการรุนแรงอยู่ในระดับ major จึงมีข้อห้ามในการใช้ยาร่วมกัน สำหรับคู่ยาลำดับที่ ๑- ๔

๑.๒. Monitoring Drug Interaction คือ คู่ยา Drug Interacation ที่มีนัยสำคัญทางคลินิก มีหลักฐานค่อนข้างชัดเจนว่าจะทำให้เกิดอาการรุนแรงอยู่ในระดับ major จึงสามารถให้ร่วมกันได้แต่แพทย์ต้องมีการติดตามผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด สำหรับคู่ยาลำดับที่ ๕

ลำดับ	ยารายการที่ ๑	ยารายการที่ ๒	การจัดการ
๑.	<b>Ergotamine :</b> Ergotamine, Methylergometrine dihydroergotoxine mesylate (Hydergine®)	<b>Macrolide antibiotic :</b> Clarithromycin, Erythromycin, Roxithromycin <b>Protease Inhibitors :</b> Indinavir, Ritonavir, Nelfinavir, Atazanavir, Darunavir <b>NNRT Inhibitors :</b> Nevirapine, Efavirenz, Ralpivirine	ไม่ควรใช้ร่วมกันเพราะเพิ่มความเสี่ยง ในการเสียชีวิตจากการเกิด Acute ergot toxicity (peripheral vasospasm and ischemia of the extremities and other tissues)
๒.	<b>Fluoxetine</b>	<b>Thioridazine</b>	ไม่ควรใช้ร่วมกันเพราะจะเกิด prolongation of the QT interval และเพิ่มความเสี่ยงในการเสียชีวิต จากการเกิด torsade de Pointes - type arrhythmias
๓.	<b>Rilpivirin</b>	<b>PPIs :</b> Omeprazole, Pantoprazole, Esomeprazole, Rabeprazole	ไม่ควรใช้ร่วมกันเพราะส่งผลให้ระดับยา Rilpivirin ในกระแสเลือดลดลงอาจทำให้ การรักษาล้มเหลว หรือดื้อต่อยาในกลุ่ม NNRTIs
๔.	<b>Raltegravir</b>	<b>Antacid</b> ( $\text{AlOH}_3 + \text{MgOH}_2$ )	ไม่ควรใช้ร่วมกันเพราะส่งผลให้ระดับยา Raltegravir ( $C_{\min}$ ) ลดลง ๓๔-๓๖% แยก การให้ยาระหว่าง RAL และ antacid ไม่มีประโยชน์
๕.	<b>Warfarin</b>	<b>NSAIDs</b>	เมื่อจำเป็นต้องใช้ร่วมกัน ควร monitor ผู้ป่วย และแนะนำผู้ป่วยให้รีบกลับมา พบแพทย์ทันทีที่มีอาการของภาวะ เลือดออก โดยไม่ต้องรอให้ถึงวันนัด

## ๒. ระบบเฝ้าระวังการสั่งใช้ยา/ใช้ยากู้ Fatal Drug Interaction

### ๒.๑. ระบบเตือนทางคอมพิวเตอร์

- ระบบเตือนทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ หากมีการบันทึกข้อมูลการใช้ยากู้ Fatal Drug Interaction

### ๒.๒. ฉลากยา

- คำเตือนข้อห้ามในการใช้ยาร่วมกันทำยฉลากยา

## ๓. แนวทางการปฏิบัติของสหสาขาวิชาชีพ เพื่อป้องกันการเกิด Fatal Drug Interaction

### ๓.๑. แพทย์ผู้ตรวจ

- พิจารณารายการคู่ยาที่เกิด Drug Interaction หลีกเลี่ยงการสั่งจ่ายคู่ยาที่เกิด Drug Interaction โดยเฉพาะอย่างยิ่ง fatal drug interaction
- กรณีที่ยืนยันการสั่งใช้ ระบุเหตุผลที่ต้องใช้คู่ยาที่เกิด fatal drug interaction และมีการติดตามอย่างใกล้ชิด

### ๓.๒. ฝ่ายเภสัชกรรม

#### ๓.๒.๑. ผู้บันทึกข้อมูลการใช้ยา

เมื่อพบการเตือนทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ หากมีการบันทึกข้อมูลการใช้ยากู้ Fatal Drug Interaction ต้องหมายเหตุให้เภสัชกรรับทราบกรณีผู้ป่วยนอกต้องหมายเหตุไว้ในใบสั่งยา หรือในใบนำส่ง ส่วน “สำหรับห้องยา Prescription screening” กรณีผู้ป่วยในต้องหมายเหตุไว้ในสำเนา Doctor’s order sheet

#### ๓.๒.๒. เภสัชกร

ก่อนจ่ายยาที่อาจเกิด Fatal Drug Interaction ต้องตรวจสอบประวัติยาของผู้ป่วย ว่ากำลังได้รับยาที่เป็นคู่ยา Fatal Drug Interaction หรือไม่ ดังนี้

กรณีผู้ป่วยนอก - ตรวจสอบหมายเหตุเหตุการณ์เตือนจากผู้บันทึกข้อมูล ตรวจสอบประวัติจากโปรแกรม HOMC และสอบถามประวัติเพิ่มเติมขณะจ่ายยา

กรณีผู้ป่วยใน - ตรวจสอบหมายเหตุเหตุการณ์เตือนจากผู้บันทึกข้อมูล ตรวจสอบประวัติจากโปรแกรม HOMC

ประสานงานกับแพทย์ เพื่อพิจารณาทบทวนคำสั่งใช้ยา หากแพทย์ยืนยันคำสั่ง

กรณีผู้ป่วยนอก - ให้คำแนะนำผู้ป่วยในการเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาร่วมกัน

- บันทึกข้อมูลที่ต้องติดตามในเวชระเบียนผู้ป่วยนอก เพื่อส่งต่อข้อมูลให้สหสาขาวิชาชีพช่วยเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาร่วมกัน

กรณีผู้ป่วยใน - ส่งต่อข้อมูลให้เภสัชกรประจำหอผู้ป่วย หรือพยาบาลเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาร่วมกัน

๑.๑. พยาบาลประจำหอผู้ป่วย

- เผื่อระวังการสั่งใช้ยาคู่ยา Fatal Drug Interaction ตามรายการ Fatal Drug Interaction ของโรงพยาบาล โดยการตรวจสอบยาที่ผู้ป่วยได้รับประจำวันและคำเตือนข้อห้ามในการใช้ยาร่วมกันท้ายฉลาก
- เผื่อระวังอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาร่วมกันในขณะที่ผู้ป่วยได้รับการรักษาในโรงพยาบาล
- บันทึกการเผื่อระวังในบันทึกทางการพยาบาล

ทั้งนี้ขอให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดนี้

จึงประกาศมาให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒



(นายชุมพล เดชะอำไพ)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

.....ตรวจ

..........ทาน

.....พิมพ์

..........ร่าง